

**ZBIERKA**  **ZÁKONOV**  
**SLOVENSKEJ REPUBLIKY**

Ročník 1992

Vyhlásené: 15.04.1992 Časová verzia predpisu účinná od: 15.04.1992 do: 31.12.1997

**Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.**

**164**

**ZÁKON**

z 10. marca 1992,

**ktorým sa mení a dopĺňa branný zákon č. 92/1949 Zb. v znení  
neskorších predpisov**

Federálne zhromaždenie Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky sa uznieslo na tomto zákone:

**Čl. I**

Branný zákon č. 92/1949 Zb. (úplné znenie č. 309/1990 Zb.) v znení zákona č. 227/1991 Zb. sa mení a dopĺňa takto:

1. V § 1 ods. 4 sa v druhej vete slová „príslušníci Zboru národnej bezpečnosti“ nahrádzajú slovom „policajti“.
2. Odkaz 1) uvedený v poznámke pod čiarou znie:  
„1) Zákon č. 333/1991 Zb. o Federálnom policajnom zbore a Zbore hradnej polície.“
3. V § 2 ods. 1 sa slová „osoby podliehajúce brannej povinnosti, ktoré sa podrobujú brannej výchove,“ vypúšťajú.
4. V § 5 ods. 4 znie:

„(4) Osobný rozsah brannej povinnosti môže byť upravený ústavným činiteľom Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky a generálnemu inšpektorovi ozbrojených síl Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky na základe tohto zákona.“

5. V § 9 sa vypúšťa odsek 3 včítane odkazu 2) uvedeného v poznámke pod čiarou.
6. V § 10 doterajší odsek 4 sa označuje ako odsek 3 a doterajší odsek 3 sa označuje ako odsek 4, ktorý znie:

„(4) Od povinnosti ustanoviť sa na odvod sú oslobodené osoby

- a) bez končatiny,
  - b) nevidomé,
  - c) hluchonemé, hluché a nemé,
  - d) pozbavené spôsobilosti na právne úkony,
  - e) postihnuté chybou, ktorá ich robí trvalo neschopnými samostatne sa pohybovať,
  - f) postihnuté nevyliciteľnou a život ohrozujúcou chorobou.“
7. V § 10 sa za odsek 4 vkladá nový odsek 5, ktorý znie:

„(5) Skutočnosti uvedené v odseku 4 sa zisťujú pri zápise (§ 15). Náčelník okresnej vojenskej správy branca vyzve, aby na účely zápisu predložil doklady, na ktorých základe možno rozhodnúť, že osoba uvedená v odseku 4 sa nemusí ustanoviť na odvod.“

8. V § 11 ods. 3 sa slová „česko-slovenské štátne občianstvo“ nahrádzajú slovami „štátne občianstvo Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky“.
9. V § 14 ods. 1 sa pripájajú štvrtá a piata veta, ktoré znejú: „Povolenie na dobrovoľný vstup do vojska sa môže udeliť občanovi začínajúc 1. januárom roka, v ktorom dovŕši 17 rokov. Maloletí potrebujú na dobrovoľný vstup do vojska súhlas zákonného zástupcu.“.
10. V § 14 ods. 4 znie:

„(4) Osoby, ktoré nie sú štátnymi občanmi Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky, môžu dobrovoľne vstúpiť do vojska len s povolením prezidenta Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky, ak vyhovujú podmienkam ustanoveným pre dobrovoľný vstup. Žiadosti sa podávajú na Federálnom ministerstve obrany. K žiadosti sa pripájajú:

- a) rodný (krstný) list alebo doklady ho nahrádzajúce,
- b) písomné povolenie príslušného úradu alebo orgánu domovského štátu žiadateľa na dobrovoľný vstup do vojska, ak neodpustilo Federálne ministerstvo obrany predloženie tohto dokladu,
- c) vyhlásenie, ktorým sa uchádzač zaväzuje na vojenskú činnú službu,
- d) doklady o dosiahnutom vzdelaní.“.

11. V § 15 ods. 4 znie:

„(4) Na vykonávanie pravidelných odvodov sa zriaďujú na okresných vojenských správach okresné odvodné komisie v zložení:

- a) predseda-náčelník okresnej vojenskej správy alebo ním určený zástupca,
- b) členovia
  1. zástupca okresného úradu alebo jemu na roveň postaveného územného orgánu štátnej správy,
  2. dvaja lekári, ktorých zabezpečí príslušný orgán štátnej zdravotníckej správy na žiadosť náčelníka okresnej vojenskej správy; Federálne ministerstvo obrany môže po dohode s Ministerstvom zdravotníctva Českej republiky alebo s Ministerstvom zdravotníctva Slovenskej republiky určiť namiesto jedného lekára štátnej zdravotníckej správy lekára vojenskej správy.“.

12. V § 15 sa za odsek 4 vkladajú nové odseky 5 až 10, ktoré znejú:

„(5) Na odvodnom konaní môžu byť prítomní tiež zástupcovia orgánov obcí, z ktorých sa branci predvolávajú na odvod.

(6) Okrem osôb uvedených v odsekoch 4 a 5 a branca, ktorý sa ustanovil na odvod, smú byť v odvodnej miestnosti prítomné len osoby, ktoré na to dostanú poverenie orgánov nadriadených okresnej vojenskej správe.

(7) Okresný úrad alebo jemu na roveň postavený územný orgán štátnej správy zabezpečí na žiadosť náčelníka okresnej vojenskej správy materiálne prostriedky a potrebný personál na vykonávanie lekárskeho prehliadok.

(8) Zloženie vyššej odvodnej komisie<sup>2)</sup> určí orgán nadriadený okresným vojenským správam. Jej členmi sú zástupcovia územného orgánu vojenskej správy a lekári vojenskej správy.

(9) Vyššia odvodná komisia

- a) riadi a kontroluje činnosť okresných odvodných komisií,
- b) rozhoduje o odvolaní odvedencov proti odvodnému rozhodnutiu,

- c) rozhoduje o sťažnostiach členov okresných odvodných komisií proti odvodnému rozhodnutiu týchto komisií,
- d) preskúmava konečné odvodné rozhodnutie, podľa ktorého bravec nebol odvedený, ak je odôvodnená domnienka, že toto rozhodnutie je nesprávne,
- e) rieši sťažnosti na neurčenie na náhradnú službu a odvolanie proti nepovoleniu odkladu základnej (náhradnej) služby.

(10) Predseda vyššej odvodnej komisie vyhlasuje rozhodnutie komisie. Proti tomuto rozhodnutiu nie je opravný prostriedok.“.

13. Odkaz 3) uvedený v poznámke pod čiarou sa označuje ako odkaz 2).

14. V § 16 sa za odsek 2 dopĺňajú nové odseky 3 až 10, ktoré znejú:

„(3) Okresné vojenské správy zapisujú na pravidelný odvod každoročne občanov, ktorí do 31. decembra bežného roka dovŕšia 18 rokov.

(4) Zoznamy občanov podľa odseku 3, na ktorých sa vzťahuje pravidelná odvodná povinnosť, vyhotovujú každoročne k 1. januáru obce poverené výkonom štátnej správy, v ktorých obvode sú občania prihlásení na trvalý pobyt. Zoznam obsahuje meno a priezvisko, deň, mesiac a rok narodenia, miesto narodenia, rodné číslo, adresu trvalého pobytu a predkladá sa príslušnej okresnej vojenskej správe do 15. januára.

(5) Zoznamy občanov podľa odseku 3, na ktorých sa vzťahuje pravidelná odvodná povinnosť a ktorí majú trvalý pobyt v zahraničí, vyhotovujú zastupiteľské úrady, v ktorých obvode občania žijú. Zoznam s údajmi podľa odseku 4 sa zasiela prostredníctvom Federálneho ministerstva zahraničných vecí Federálnemu ministerstvu obrany do 31. januára každého roka.

(6) O tom, že sa majú ustanoviť na odvod, upovedomujú sa občania povolávacím rozkazom, prípadne verejnou vyhláškou. Občania podliehajúci odvodu sú povinní ustanoviť sa naň na miesto a v čase určenom povolávacím rozkazom alebo vo verejnej vyhláške a preukázať svoju totožnosť.

(7) Za vážne príčiny, ktoré nedovoľujú občanovi ustanoviť sa na odvod, možno považovať len

- a) chorobu občana, ktorá je podľa lekárskeho potvrdenia prekážkou, aby sa ustanovil,
- b) trvalý pobyt v zahraničí,
- c) zaistenie, zadržanie, zatknutie, väzbu a výkon trestu odňatia slobody,
- d) iné prekážky vzniknuté nezávisle od neho, ktoré mu bránia ustanoviť sa včas; o tom však musí občan predložiť potvrdenie obecného úradu, polície alebo iného príslušného orgánu miesta, kde prekážka vznikla.

Občania, ktorí podliehajú odvodnej povinnosti, sú povinní bezodkladne hlásiť okresnej vojenskej správe miesta ich trvalého pobytu zaniknutie prekážok, ktoré im bránili ustanoviť sa na odvod. Odvodu sa podrobia dodatočne.

(8) Branci povolání na odvod sa podrobia lekárskej prehliadke, ktorú vykonávajú lekári-členovia okresnej odvodnej komisie. Ak lekári nemôžu zistiť presne zdravotný stav branca, odošlú ho na dopĺňajúce odborné lekárske vyšetrenie. U brancov, ktorí sa dlhodobo liečia, zabezpečí štátna zdravotnícka správa najneskôr do 14 dní pred začatím odvodného konania odborné vyšetrenie tak, aby odvodná komisia mohla komplexne posúdiť ich zdravotný stav. Výsledky zdravotného vyšetrenia s príslušným návrhom odovzdá lekár okresnej vojenskej správe miesta trvalého pobytu branca. Brancov, u ktorých lekári zistia dočasnú neschopnosť na vojenskú činnú službu pre chorobu (chybu), určuje náčelník okresnej vojenskej správy na

liečebnú starostlivosť. Týmto brancom sa poskytuje bezplatná liečebná starostlivosť v rozsahu a spôsobom, ktoré ustanoví Ministerstvo zdravotníctva Českej republiky alebo Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky po dohode s Federálnym ministerstvom obrany.

(9) Podľa výsledku lekárskej prehliadky vyhlási predseda komisie odvodné rozhodnutie:

- a) o schopnosti branca na vojenskú činnú službu, alebo
- b) o trvalej neschopnosti branca na vojenskú činnú službu, alebo
- c) o odročení odvodu pri dočasnej neschopnosti branca pre chorobu (chybu).

(10) Branci sú po dobu svojho trvalého pobytu v zahraničí oslobodení od povinnosti ustanoviť sa do Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky, aby splnili pravidelnú odvodnú povinnosť. Odvodu sa podrobia po návrate na trvalý pobyt do Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky.“.

15. V § 17 ods. 1 sa v druhej vete vypúšťajú slová „a nariadením vydaným vládou Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky na jeho vykonanie“; na konci odseku sa dopĺňa veta: „Proti odvodnému rozhodnutiu nie je opravný prostriedok.“.

16. V § 17 sa za odsek 1 vkladá nový odsek 2, ktorý znie:

„(2) O mimoriadnych odvodoch platia obdobne ustanovenia o pravidelných odvodoch. Ak sa nariaďujú mimoriadne odvody, sú osoby im podliehajúce povinné prihlásiť sa na ne na orgáne obce poverenej výkonom štátnej správy príslušnej podľa miesta trvalého pobytu.“.

17. V § 17 doterajší odsek 2 sa označuje ako odsek 3 a na konci sa pripája táto veta: „O dobrovoľných odvodoch platia obdobne ustanovenia o pravidelných odvodoch.“.

18. V § 18 ods. 3 znie:

„(3) Preskúšanie nariaďujú orgány nadriadené okresným vojenským správam,

- a) ak je podozrenie, že odvodné rozhodnutie, podľa ktorého branec nebol odvedený, bolo vydané v dôsledku konania, ktoré je trestným činom,
- b) ak vzniknú pochybnosti o správnosti odvodného konania, v ktorom branec nebol odvedený.“.

19. V § 18 sa za odsek 3 vkladajú nové odseky 4 až 6, ktoré znejú:

„(4) Ak sa vedie trestné konanie pre podozrenie, že odvodné rozhodnutie, podľa ktorého branec nebol odvedený, bolo spôsobené trestným činom, oznámi orgán činný v trestnom konaní, ktorí vo veci vydal právoplatné rozhodnutie, výsledok konania orgánu nadriadenému okresnej vojenskej správe, v ktorej obvode bol branec podrobený odvodu.

(5) Preskúšanie vykonáva vyššia odvodná komisia. Jej členom nesmie byť osoba, ktorá bola v tej istej veci členom okresnej odvodnej komisie.

(6) O preskúšacom konaní platia obdobne ustanovenia o odvodnom konaní. Ak treba odborné lekárske vyšetrenie, môže sa branec odoslať aj do iného zdravotníckeho zariadenia.“. Doterajší odsek 4 sa označuje ako odsek 7.

20. § 19 včítane nadpisu znie:

### „§ 19

#### **Náklady spojené so zápisom, odvodom a preskúšaním**

(1) Brancovi sa pri použití verejných dopravných prostriedkov uhrádzajú preukázané výdavky vynaložené na cestu z miesta trvalého alebo prechodného bydliska na zápis, odvod, preskúšanie alebo na dopĺňajúce odborné vyšetrenie zdravotného stavu a späť. Brancovi sa uhrádza cestovné autobusom alebo cestovné v najnižšej triede osobného vlaku

alebo rýchlika. Cestovné na zápis, odvod a preskúšanie uhrádza obecný úrad miesta trvalého pobytu občana; cestovné na dopĺňajúce odborné vyšetrenie zdravotného stavu uhrádza vojenská správa. Pokiaľ povolanie na úkon zavinil občan zanedbaním alebo obchádzaním povinnosti alebo uvádzaním komisie do omylu, cestovné sa neuhrádza.

(2) Osoba, ktorá sa neustanovila bez vážneho dôvodu na preskúšanie, alebo ak bolo preskúšanie nariadené preto, že rozhodnutie o neschopnosti na vojenskú činnú službu bolo vydané v dôsledku konania tejto osoby, ktoré je trestným činom, je povinná nahradiť náklady vynaložené na preskúšanie. Ak je pri odoslaní niektorej osoby do vojenskej nemocnice potrebné sprevádzanie pre jej odpor alebo pre podozrenie z úteku, uhrádza náklady za sprevádzanie dotknutá osoba.

(3) Priestory a miestnosti na vykonávanie odvodu, ich vykurovanie a udržiavanie po dobu úradného konania zabezpečuje a vzniknuté náklady uhrádza na žiadosť okresnej vojenskej správy okresný úrad alebo jemu na roveň postavený orgán štátnej správy.

(4) Náklady vzniknuté obciam alebo okresným úradom pri plnení úloh podľa tohto zákona, ktoré nemožno pokryť z ich rozpočtov, sa uhrádzajú zo štátneho rozpočtu federácie.“.

21. V § 21 nadpis znie: „Začiatok, koniec a oslobodenie od služobnej povinnosti“.

22. V § 21 ods. 4 včítane odkazu znie:

„(4) Od služobnej povinnosti sú oslobodené osoby, ktoré podali vyhlásenie o odmietnutí základnej (náhradnej) služby alebo vojenského cvičenia.“)

3) § 1 ods. 1 a § 2 zákona č. 18/1992 Zb. o civilnej službe.“.

23. V § 22 ods. 1 písm. c) sa za slovo „sa“ vkladajú slová „na základe prieskumného konania“.

24. V § 22 sa vypúšťa odsek 2 a odsek 3 sa označuje ako odsek 2.

25. § 23 včítane nadpisu znie:

### **„§ 23**

#### **Prieskumné konanie**

(1) Prieskumným konaním sa zisťuje zdravotná schopnosť alebo neschopnosť vojakov na vojenskú činnú službu.

(2) Prieskumné konanie vykonávajú prieskumné komisie pri okresných vojenských správach, orgánoch nadriadených okresným vojenským správam a vo vojenských nemocniciach. Ich zriaďovanie, zloženie a činnosť ustanoví Federálne ministerstvo obrany všeobecne záväzným právnym predpisom.

(3) Členmi prieskumných komisií pri okresných vojenských správach sú lekári obdobne ako pri odvodných komisiách.

(4) Povolaní vojaci sú povinní ustanoviť sa na prieskumné konanie. Cestovné v najnižšej triede osobného vlaku alebo rýchlika alebo cestovné autobusom z miesta pobytu do miesta prieskumu a späť uhrádza vojenská správa.“.

26. Za § 23 sa vkladá nový § 23a, ktorý včítane nadpisu znie:

### **„§ 23a**

#### **Úľavy zo služobnej povinnosti**

(1) Prezidentovi Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky, poslancom Federálneho zhromaždenia - členom výborov Federálneho zhromaždenia zriadených pre brannú

politik, predsedovi a členom vlády Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky, predsedovi a členom Rady obrany štátu, sudcom Najvyššieho súdu Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky, sudcom Ústavného súdu Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky, generálnemu prokurátorovi Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky a generálnemu inšpektorovi ozbrojených síl Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky sa po dobu výkonu funkcie preruší alebo odloží výkon vojenskej činnej služby.

(2) Ak osoby uvedené v odseku 1 neprevezmú dobrovoľne služobnú povinnosť, môže sa im uložiť iba za mimoriadnych opatrení a v čase brannej pohotovosti štátu (§ 46 až 49).

(3) Ustanovenie o dobrovoľnom prevzatí služobnej povinnosti podľa odseku 2 platí i po ukončení funkčného obdobia.“.

27. V § 24 sa vkladá nadpis, ktorý znie: „Dočasné úľavy zo služobnej povinnosti“.

28. V § 24 ods. 1 sa dopĺňa veta, ktorá znie: „Obdobne sa postupuje pri zvolení do platenej funkcie v obecnom zastupiteľstve.“.

29. § 26 včítane nadpisu znie:

### **„§ 26**

#### **Oslobodenie od služobnej povinnosti príslušníkov Federálneho policajného zboru, Polície Českej republiky, Policajného zboru Slovenskej republiky, Zboru hradnej polície, Federálnej bezpečnostnej informačnej služby, Zboru nápravnej výchovy Českej republiky a Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a opatrenia pri ich prepustení (uvolnení) zo služobného pomeru**

(1) Príslušníci Federálneho policajného zboru, Polície Českej republiky, Policajného zboru Slovenskej republiky, Zboru hradnej polície, Federálnej bezpečnostnej informačnej služby, Zboru nápravnej výchovy Českej republiky a Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky (ďalej len „zborov a bezpečnostná služba“), ktorí vykonali základnú službu, sú po dobu služobného pomeru v zbere alebo bezpečnostnej službe oslobodení od služobnej povinnosti (§ 20), ktorou by inak boli povinní.

(2) Osoby, ktorých služobný pomer v zbere alebo bezpečnostnej službe sa skončil, majú služobnú povinnosť ako vojaci v zálohe.

(3) Hodnosti, ktoré dosiahli príslušníci zborov alebo bezpečnostnej služby vo vojsku, sa spravidla nemenia po dobu ich služby v týchto zboroch alebo bezpečnostnej službe, ani pri ich prepustení alebo uvoľnení zo služobného pomeru, ibaže by sa im táto vojenská hodnosť nemohla podľa všeobecne záväzných právnych predpisov ponechať.

(4) Na žiadosť osoby uvedenej v odseku 3, podanú po jej prepustení alebo uvoľnení zo služobného pomeru v zbere alebo bezpečnostnej službe, môže sa vojenská hodnosť upraviť podľa hodnosti, ktorú dosiahla v týchto zboroch alebo bezpečnostnej službe. Úprava hodnosti sa môže vykonať aj na návrh orgánu, ktorý osobu prepúšťa (uvoľňuje) zo služobného pomeru.

(5) Personálne útvary zborov alebo bezpečnostnej služby oznámia prepustenie alebo uvoľnenie zo služobného pomeru príslušnej okresnej vojenskej správe.“.

30. V § 27 sa za odsek 2 vkladá nový odsek 3, ktorý znie:

„(3) Doba trvania základnej služby

- a) absolventov vysokých škôl, ktorí ukončili vysokoškolské štúdium štátnou skúškou, sa určuje na 12 mesiacov,

- b) absolventov vysokých škôl, ktorí boli zaradení do vojenskej prípravy na vysokých školách a ukončili časť tejto prípravy zápočtom, sa určuje na 11 mesiacov,
- c) absolventov vysokých škôl, ktorí boli zaradení do vojenskej prípravy na vysokých školách a ukončili túto prípravu záverečnými skúškami, žien, ktoré dobrovoľne vstúpili do vojska, a vojakov, ktorí prevzali záväzok na ďalšiu službu, sa určuje na 9 mesiacov.“.

31. V § 27 sa doterajší odsek 3 označuje ako odsek 4.

32. Za § 28 sa vkladá nový § 28a, ktorý včítane nadpisu znie:

**„§ 28a  
Započítanie základnej (náhradnej) služby**

Osobám, ktoré už slúžili vo vojsku a boli z neho prepustené, sa základná (náhradná) služba už vykonaná započítava do základnej (náhradnej) služby.“.

33. V § 30 ods. 3 druhá veta znie: „Protí tomuto rozhodnutiu nie je opravný prostriedok.“.

34. § 36 včítane nadpisu znie:

**„§ 36  
Trvalá dovolenka**

(1) Vojakmi na trvalej dovolenke sú vojaci, ktorí boli zo základnej (náhradnej) služby predčasne prepustení a neboli doteraz preložený do zálohy. Okrem dôvodu uvedeného v § 32 ods. 1 možno predčasne prepustiť zo základnej služby na trvalú dovolenku vojakov,

- a) ak sa majú odstrániť ich prebytočné počty,
- b) ak ide o hromadné prepustenie príslušníkov jedného nástupného ročníka pred ich preložením do zálohy,
- c) ak tak rozhodne prieskumná komisia,
- d) ktorým bol dodatočne povolený odklad,
- e) ktorým sa mala udeliť zdravotná dovolenka najmenej na dobu, ktorá zvyšuje na dokončenie základnej služby,
- f) ženy, u ktorých bolo zistené tehotenstvo,
- g) ktorí boli vzatí do väzby,
- h) ktorí boli právoplatne odsúdení na trest odňatia slobody, dňom nástupu trestu.

(2) Z náhradnej služby možno predčasne prepustiť na trvalú dovolenku vojakov z dôvodov uvedených v odseku 1 písm. b) až h) a vojakov, ktorí nemôžu vykonávať náhradnú službu pre chorobu nepretržite po dobu dlhšiu ako 28 dní, ak podľa vyjadrenia odborného lekára nie je pravdepodobné, že sa uzdravia najneskôr v ďalších 14 dňoch.

(3) Prepustením na trvalú dovolenku sa základná (náhradná) služba prerušuje. Vojaci na trvalej dovolenke sú povinní nastúpiť na pokračovanie v základnej (náhradnej) službe v najbližšom nástupnom termíne, ktorý nasleduje po zaniknutí dôvodov, pre ktoré boli prepustení na trvalú dovolenku.“.

35. Za § 36 sa vkladá nový § 36a, ktorý včítane nadpisu znie:

**„§ 36a  
Odpustenie zvyšku základnej (náhradnej) služby**

(1) Vojakom prepusteným na trvalú dovolenku podľa § 36 ods. 1 písm. a), b), e), a f) sa zvyšok základnej služby odpúšťa, ak nepresahuje šesť mesiacov. Zvyšok náhradnej služby

vojacom uvedeným v § 36 ods. 2 sa odpúšťa v prípade, že k prepusteniu dôjde v poslednom mesiaci náhradnej služby.

(2) Ak pri prepustení podľa § 36 ods. 1 písm. b) ide o dobu kratšiu ako 10 dní, započítava sa táto doba ako vykonaná vojenská činná služba.

(3) Vojacom prepusteným na trvalú dovolenku podľa § 36 ods. 1 písm. c) a d) môže Federálne ministerstvo obrany odpustiť zvyšok základnej služby, ak nepresahuje šesť mesiacov, a vojacom prepusteným na trvalú dovolenku podľa § 36 ods. 1 písm. g) a h) zvyšok základnej služby do jedného mesiaca.“

36. § 37 včítane nadpisu znie:

### **„§ 37 Ďalšia služba**

(1) Vojacom, ktorí vykonali základnú službu, možno na ich žiadosť povoliť, aby vykonali ďalšiu službu. Vojacom, ktorí vykonali len náhradnú službu, možno toto povolenie udeliť, len ak boli na náhradnú službu určený podľa § 29 alebo 31.

(2) Na ďalšiu službu sú povinní vojaci,

- a) ak sú na svoju žiadosť vzdelávaní alebo cvičení pre vojenskú službu alebo
- b) ak prevzali záväzok na takú službu.

(3) Do ďalšej služby sa prijímajú vojaci podľa odseku 2 písm. b) na dobu 2 až 5 rokov.“

37. Za § 37 sa vkladá nový § 37a, ktorý včítane nadpisu znie:

### **„§ 37a Náhrada nákladov**

(1) Vojaci v ďalšej službe, ktorí sú na vlastnú žiadosť alebo z dôvodu právoplatného odsúdenia súdom pre trestný čin alebo pre služobnú nespôsobilosť prepustení pred splnením povinnosti na ďalšiu službu alebo pred splnením prevzatého záväzku, sú povinní vrátiť sumu, ktorá sa rovná nákladom vynaloženým na materiálne a finančné zabezpečenie ich vzdelania alebo vycvičenia (ďalej len „náhrada nákladov“).

(2) Federálne ministerstvo obrany a Federálne ministerstvo vnútra ustanovia všeobecne záväzným právnym predpisom podmienky zníženia alebo odpustenia náhrady nákladov a po dohode s Federálnym ministerstvom financií výšku náhrady nákladov.“

38. V § 39 ods. 3 znie:

„(3) Vojaci v zálohe sa povolávajú spravidla na štyri pravidelné cvičenia po troch alebo štyroch týždňoch. Federálne ministerstvo obrany ustanoví počet a dĺžku jednotlivých cvičení s ohľadom na potreby výcviku alebo zabezpečenia pripravenosti ozbrojených síl tak, aby sa neprekročil úhrnný čas podľa odseku 1 alebo 2; môže odpustiť vojacom v zálohe konanie cvičení, pokiaľ je vycvičených viac osôb alebo pokiaľ vzhľadom na vykonávané zamestnanie alebo inú prípravu sú v potrebnom rozsahu vycvičení. Ak mimoriadna alebo zvláštna služba presahuje šesť mesiacov, môže je Federálne ministerstvo obrany započítať ako jedno alebo dve cvičenia.“

39. V § 39 ods. 5 znie:

„(5) Vojaci v zálohe, ktorí sa dlhodobo zdržiavajú v zahraničí, sa nepovolávajú po túto dobu na cvičenia, sú však povinní ich vykonať po návrate zo zahraničia. Federálne ministerstvo

obrany môže týmto vojakom z dôvodov hodných osobitého zreteľa odpustiť vykonanie všetkých alebo niektorých cvičení.“.

40. V § 39 ods. 6 sa pripája druhá veta, ktorá znie: „Dobrovoľné cvičenia sa nezapočítavajú do úhrnného času cvičení.“.

41. V § 39 sa za odsek 7 dopĺňajú nové odseky 8 a 9, ktoré znejú:

„(8) Vojakom v zálohe môže na ich žiadosť okresná vojenská správa povoliť odklad vykonania cvičenia na iné obdobie roka, prípadne na nasledujúci rok. O odklad cvičenia môže sa súhlasom vojaka žiadať aj zamestnávateľ. Podanie žiadosti nemá odkladný účinok.

(9) Z cvičenia sa predčasne prepustia vojaci, ktorí sa z dôvodu choroby alebo úrazu stanú na zostávajúcu dobu neschopnými na vojenskú činnú službu, ktorí boli počas cvičenia vzatí do väzby alebo ktorým sa počas cvičenia povolil odklad cvičenia. Doba, po ktorú konali cvičenie, sa im započíta do úhrnného času cvičení.“.

42. § 40 včítane nadpisu znie:

#### **„§ 40**

##### **Nahrádzanie zameškanej základnej (náhradnej) služby alebo vojenského cvičenia**

(1) Vojaci konajúci základnú (náhradnú) službu alebo vojenské cvičenie sú povinní plne nahradiť službu, ktorú zameškali prekročením riadnej a osobitnej dovolenky, dovolenkou bez nároku na peňažné náležitosti, výkonom disciplinárneho trestu väzenia, zbehnutím alebo svojmocným odlúčením.

(2) Nahrádzanie vojenskej činnnej služby podľa odseku 1 možno odpustiť. Nemožno však odpustiť dobu zameškanú zbehnutím a svojmocným odlúčením.

(3) Základná (náhradná) služba alebo vojenské cvičenie zameškané chorobou, úrazom alebo zdravotnou dovolenkou sa nenahrádza, ak choroba alebo úraz nevznikli alebo sa nezhoršili vlastnou vinou vojaka.“.

43. V § 41 písm. b) sa slová „a osobami podliehajúcimi brannej povinnosti, ktoré sa podrobujú brannej výchove“ vypúšťajú.

44. § 45 včítane nadpisu znie:

#### **„§ 45**

##### **Rozsah povolania**

(1) Osobnými úkonmi pre potreby ozbrojených síl sa rozumie činnosť vojakov v zálohe súvisiaca s vyhlásením mimoriadnych opatrení.

(2) Ak bolo nariadené akékoľvek mimoriadne opatrenie podľa tohto zákona, možno pre potreby ozbrojených síl požadovať osobné úkony od vojakov v zálohe, ktorí môžu byť pre tento prípad vopred určení. Títo vojaci podliehajú po dobu plnenia osobných úkonov vojenskej disciplinárnej a súdnej právomoci.

(3) Povoláním vojakom v zálohe do mimoriadnej služby sa zrušuje ich určenie na osobné úkony.

(4) Vojaci v zálohe vopred určení na osobné úkony vykonávajú namiesto vojenských cvičení nevyhnutnú prípravu.

(5) O povolání na osobné úkony, o náhrade cestovného povolaných osôb, o nastúpení na výkon osobných úkonov a prepustení z nich platia obdobne ustanovenia o mimoriadnej službe a vojenských cvičeniach.“.

45. V § 46 ods. 2 prvej vete sa slová, „ako i osoby podliehajúce brannej povinnosti, ktoré sa podrobujú brannej výchove,“ vypúšťajú.
46. V § 46 sa odsek 3 vypúšťa a odseky 4 a 5 sa označujú ako odseky 3 a 4.
47. V § 49 ods. 1 sa dopĺňa druhá veta, ktorá znie: „Toto ustanovenie sa nevzťahuje na osoby uvedené v § 22 ods. 1 písm. e).“.
48. V § 50 ods. 2 a 3 znejú:

„(2) Zamestnávateľa môžu požiadať o oslobodenie od povinnosti mimoriadnej služby pre svojich zamestnancov okresnú vojenskú správu, v ktorej obvode majú sídlo. Orgány štátnej správy môžu vyžadovať oslobodenie pre občanov, pokiaľ však ide o osoby v pracovnom alebo obdobnom pomere, až po prerokovaní s ich zamestnávateľom.

(3) Od povinnosti na mimoriadnu službu možno oslobodiť vopred alebo až za mimoriadnych opatrení. Oslobodenie nadobúda účinnosť, ak sa vykoná vopred, dňom vyhlásenia mimoriadnych opatrení, ak sa vykoná až za mimoriadnych opatrení dňom, keď príslušný orgán vojenskej správy rozhodol o oslobodení. Zamestnávateľa a orgány štátnej správy sú povinní oznámiť zaniknutie dôvodov, pre ktoré sa oslobodenie vykonalo, okresnej vojenskej správe, ktorá oslobodenie vykonala, a okresnej vojenskej správe miesta trvalého pobytu oslobodenej osoby.“.

49. V § 50 sa za odsek 3 vkladá nový odsek 4, ktorý znie:

„(4) Oslobodenie možno obmedziť na určitú dobu. Rozhodnutie, ktorým sa povolilo oslobodenie, možno po zaniknutí dôvodov alebo v dôležitom záujme ozbrojených síl zrušiť.“.

50. § 51 včítane nadpisu znie:

## „§ 51

### **Ohlasovacia povinnosť a vojenská evidencia**

(1) Branci, vojaci a osoby, ktoré boli určené na zvláštnu službu a boli o tomto svojom určení upovedomené, sú povinní bezodkladne hlásiť skutočnosti dôležité pre vojenskú evidenciu, a to zmeny miesta trvalého a prechodného pobytu, zamestnávateľa, zamestnania, úrazy a vážne ochorenia majúce vplyv na výkon ich brannej povinnosti a zmeny údajov uvedených vo vojenských preukazoch orgánom vojenskej správy, na ktorých sú vedení v evidencii.

(2) Vojenskú evidenciu vojakov v činnej službe vedú príslušné orgány ozbrojených síl, ostatných osôb uvedených v odseku 1 okresné vojenské správy. Spôsob vedenia vojenskej evidencie ustanoví Federálne ministerstvo obrany všeobecne záväzným právnym predpisom. Zastupiteľské úrady vedú vojenskú evidenciu občanov Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky žijúcich v zahraničí.

(3) Orgány, ktoré vedú evidenciu obyvateľstva, spolupracujú s okresnými vojenskými správami pri vedení vojenskej evidencie, najmä oznamujú príslušným okresným vojenským správam, ktorí branci a vojaci mimo činnej služby sa prihlásili na trvalý pobyt alebo sa z neho odhlásili.

(4) Orgány činné v trestnom konaní oznamujú vzatie do väzby alebo právoplatné odsúdenie branca alebo vojaka mimo činnej služby okresnej vojenskej správe miesta trvalého pobytu; nápravných ústav Ministerstva spravodlivosti Českej republiky a ústav Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky oznamujú prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody.

(5) Orgán poverený vedením matriky príslušný podľa miesta trvalého pobytu branca alebo vojaka mimo činnej služby oznamuje jeho úmrtie príslušnej okresnej vojenskej správe. Pri úmrtí vojaka v činnej službe zasiela kópiu úmrtného listu vojenskému útvaru, ktorého bol vojak príslušníkom.

(6) Zamestnávateľa môžu vyžadovať od svojich zamestnancov predloženie vojenského preukazu na zistenie údajov potrebných pre ich oslobodenie (§ 50) a zabezpečenie ostatných úloh pre dobu mimoriadnych opatrení.“.

51. V § 52 ods. 2 znie:

„(2) Povolanie sa vykonáva povolávacím rozkazom, prípadne verejnou vyhláškou; pri mobilizácii tiež mobilizačnou výzvou. Druhy povolávacích rozkazov ustanoví Federálne ministerstvo obrany. Povolávacie rozkazy sa doručujú poštou alebo prostredníctvom orgánov obcí poverených výkonom štátnej správy; pri mimoriadnych opatreniach takisto prostredníctvom vojakov v zálohe určených na osobné úkony. Ak pri povolaní na mimoriadnu službu nebude ustanovené inak, sú povolané osoby povinné do štyroch hodín po upovedomení nastúpiť cestu do určeného miesta.“.

52. § 53 včítane nadpisu znie:

### **„§ 53 Vojenské preukazy**

(1) Na preukazovanie príslušnosti k ozbrojeným silám a pre potreby vojenskej evidencie osôb podliehajúcich služobnej povinnosti sa vydáva vojenský preukaz. Pri služobnom styku a v prípadoch, keď to vyplýva z účelu úkonu, je vojak v činnej službe povinný preukázať svoju príslušnosť k ozbrojeným silám vojenským preukazom.

(2) Osobám trvalo neschopným na vojenskú činnú službu sa vydáva preukaz o neschopnosti na vojenskú činnú službu, ktorý obsahuje meno, priezvisko, rodné číslo, miesto trvalého pobytu a deň prepustenia osoby z vojska.

(3) Vojenské preukazy vydáva Federálne ministerstvo obrany. Vo vojenských preukazoch pre osoby podlieajúce služobnej povinnosti sa uvádza meno, priezvisko, rodné číslo, miesto trvalého pobytu vojaka, vojenská hodnosť a vojenský útvar; v preukazoch pre vojakoch v základnej (náhradnej) službe a v zálohe sa ďalej uvádzajú údaje o druhu služobnej povinnosti, vojenskej odbornosti a iné osobitné záznamy (zdravotné a pod.).

(4) Vojenský preukaz nemožno pripojiť ako prílohu k podaniam, odovzdať nepovolaným osobám ani vyviezť do zahraničia. Stratú vojenského preukazu je občan povinný hlásiť vojenskej správe bez zbytočného odkladu.“.

53. § 54 včítane nadpisu znie:

### **„§ 54 Styk občanov s orgánmi vojenskej správy**

(1) Branci, odvedenci, vojaci na trvalej dovolenke a v zálohe predkladajú všetky podania vo veciach svojho branného pomeru okresnej vojenskej správe miesta trvalého pobytu. Rozhodnutia orgánov vojenskej správy a doklady sa občanom doručujú priamo, poštou alebo prostredníctvom obecných úradov poverených výkonom štátnej správy.

(2) Okresné vojenské správy môžu povolať občanov na rokovanie v prípade vzniku pochybností o splnení ich brannej povinnosti.“.

54. § 55 včítane nadpisu znie:

**„§ 55****Cestovanie do zahraničia**

V dobe mimoriadnych opatrení musia mať osoby podliehajúce brannej povinnosti na cestovanie do zahraničia súhlas vojenskej správy.“

55. V § 76 ods. 1 prvej vete sa slová „veliteľstvá vojenských okruhoch<sup>4)</sup>“ nahrádzajú slovami „orgány nadriadené okresným vojenským správam“ a odkaz 4) sa vypúšťa.
56. V § 76 ods. 1 sa doterajší odkaz 5) označuje ako odkaz 4).
57. V § 76 ods. 4 sa slová „Zboru národnej bezpečnosti“ nahrádzajú slovami „Polície Českej republiky a Policajného zboru Slovenskej republiky“ a slovo „miestnych“ sa nahrádza slovom „okresných“.

**Čl. II**

Závazky na ďalšiu službu uzavreté predtým dňom účinnosti tohto zákona sa posudzujú podľa predpisov platných v čase ich vzniku.

**Čl. III**

Zrušujú sa:

1. § 1 až 14, § 16 až 18, § 19 ods. 4, § 20 ods. 2 a 3, § 24 ods. 2, § 29, 30, 32 až 37, 39 a 40, 42 až 45, 47 a 48, 52 až 55, 61, 62, 64 až 67 vládneho nariadenia č. 21/1958 Zb., ktorým sa vykonáva Branný zákon.
2. Nariadenie vlády Československej socialistickej republiky č. 17/1990 Zb. o zmene doby trvania základnej služby.
3. Nariadenie vlády Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky č. 230/1990 Zb., ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády Československej socialistickej republiky č. 17/1990 Zb. o zmene doby trvania základnej služby.

**Čl. IV**

Predsedníctvo Federálneho zhromaždenia sa splnomocňuje, aby v Zbierke zákonov vyhlásilo úplné znenie branného zákona č. 92/1949 Zb., ako vyplýva z neskorších zákonov.

**Čl. V**

Tento zákon nadobúda účinnosť dňom vyhlásenia.

**Havel v. r.**

**Dubček v. r.**

**Čalfa v. r.**

